

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

<p>Szerkesztőség: Főtér 27. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. Megjelen minden vasárnap reggel. Kéziratok nem adatnak vissza.</p>	<p>Előfizetési díj: Egész évre 4 frt — Félévre 2 frt — Negyedévre 1 frt. Hirdetéseket a kiadóhivatal mérsékelt árjegyzék szerint számít. Egyes szám ára 8 kr.</p>	<p>Kiadóhivatal: Schvarcz Sándor könyvkereskedése, hová az előfizetési- és hirdetési díjak küldendők. Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nyilttér petit sora 30 kr.</p>
--	--	---

A választás után.

A közigazgatásról jogosan elmondhatjuk, hogy minden község olyanall bir, mint a milyent megérdemel, minden adófizető községi lakosnak biztosít a törvény befolyást a község kormányzatában, és minden adófizetőnek kötelessége törvény adta jogát a község kormányzatának javítására felhasználni; — de e jog és kötelesség kötelezettséggé válik azokra nézve, kik a községi közigazgatásnak, — mint a közgyűlés tagjai, — élén állanak és annak irányt adnak.

Az 1891 évi április 28-án meg-ejtett választás folyama meggyőzhetett mindenkit, hogy Csongrád lakosai befolyásukat e nagy, népes községhez méltón érvényesítették; — mert midőn elterjedt azon örömteljes hír, hogy a községi pártnak sikerült Herke Ferenc személyében egy a közigazgatás minden ágában jártas, becsületes, lelkiismeretes, vagyoni állásánál fogva teljesen független, a közügyek iránt

mindig folytonos éber érdeklődést tanusító férfit az aránylag végtelenül silányul dotált birói állás betöltésére reábirni; midőn köztudomássá vált, hogy e jeles polgár kész azon nagy áldozatra, melyet tőle polgártársai bizalma, becsülése és ragaszkodása követelt: megszűnt Csongrád lakosainak pártokra oszlása, nem volt ellenvélemény, s Csongrád polgárai kivétel nélkül egyakaratulag ragadták meg az alkalmat és első tiszviselőjükké megválasztották Herke Ferencet, kit nem egy rendezett tanácsú város fog fölünk irigyelni.

A tanácsnokok választásánál is csekély volt a nézeteltérés, egyedül a másod-jegyző választásánál volt nagyobb agitatio; — sőt itt a „Tiszavidék“ és környezete az agitatio minden eszközét egész a fenyegetésig fölhasználta jelöltjének érdekében. Már eddig kifejtett nézeteinkből is kilátszik, hogy mi nem vonjuk kétségbe senki-nek jogát, hogy a község ügyeibe beleavatkozzék, és hogy az ily fontos állás betöltésénél akaratát érvényesítse,

de ha e jogot a „Tiszavidék“ szerkesztőjétől annak környezetétől és Keviczky pártjától meg nem tagadjuk, mi jogon merészlik Keviczky pártfelei e jogot Holczer azon párthíveitől megtagadni, kik hosszú éveken át közügyeinknek folyton élén állottak, kik agitatiojukban jogos és tisztességes eszközökkel éltek, különösen akkor, midőn be kell ismerniök, hogy maga Holczer az agitatioiban semminemű részt nem vett

Különös, hogy éppen azok, kik a korteskedésben mértéket nem ismertek, annak minden fegyverét kimerítették, követelik érdemes, maguk lábán járó, közügyekkel évek hosszú során át önzetlenül foglalkozó polgároktól, hogy akaratukat ellessék, ekként tudomásul vett parancsuknak hódoljanak, s bármennyire alkalmasnak és érdemesnek találják Holczer a másod-jegyzői állás betöltésére, ejtsék őt el és a kisebbség akaratához hiven válaszszák meg Keviczkyt. Valóban Holczer párthíveit jogosabb szemrehányás soha nem ér-

A „CSONGRÁDI LAP“ TÁRCZÁJA.

Elektra.

Azt mesélte a görögök mesevilága, hogy Agamemnonnak és Klütemnestranak négy gyermeke volt: Elektra, Orestes, Ifigenia és Krüzothemis. Klütemnestra megöli szerelmének Egisthosnak segítségével Agamemnon és a fiatal Orestes élete veszélyben van; Elektra hogy megmentse apja halálának majdnem legbiztosabb boszuját, fítestvérét elküldi Strofioshoz a Takisuk királyához. Krüzothemis megadja magát a sorsának, a mely a gyilkos anya házában aranyos köntőssel, királyi kényelemmel és jó bánással jutalmazza. Nem így Elektra; eleven felkiáltó jele ő az anyai háznál a gyilkos anya és a gyilkos szerető bűnének. Roszszul is bánnak vele és Elektra hova-tovább a fájdalom és bosszu elzüllött alakjává válik. Midőn azt a csaló hirt tudatják vele, hogy Orestes meghalt, rábeszéli testvérét Krüzothemist, hogy öljék meg anyjukat. Midőn a költött halálhírt maga Orestes hazudtolja meg, ezzel öleti meg a bosszúérzettel lihegő leány szülő anyját. És még a regének folytatása is, a mely elmondja Elektra és Orestes sorsát; de a folytatás ez alkalommal nem érdekel

bennünket és a mit még e helyen szükségesnek tarthatok a fölemlítésre, az nem egyéb egy kis irodalom történeti visszaemlékezésnél azokra a költői alkotásokra, a melyekben a három nagyhirű görög színjátékíró az Atreidák tragikus történetét színpadra vitte. Aeschylos trilógiát irt róla: „Agamemnon“, „A Choëphorok“ és „Az Eumenidák“; Sophoklesnek csak Elektráját ismerjük, bár legvalószínűbb, hogy volt ennek eleje is, meg folytatása is; Euripidesnek két tragédiája szól az Atreus törzs történetéről: „Orestes“ és „Elektra.“

A mit Jászai Maritól ma és holnap mi fogunk megláthatni, az Sophokles Elektrája, a melyet harmadfelezer éves nyugalmából a múlt évi december utolsó napjaiban támasztott fel a budapesti nemzeti színház igazgatója, trilógiává alkotván ezt Racine művével „Ifigenia Aulisban“ és „Ifigenia Taurisban.“ Elektra volt a trilógiai középső szeme és nekem sohasem volt még módomban anynyira áldani a véletlent, mint éppen a múlt év december havában, hogy épp akkor vitt Budapestre, a mikoron a mondott trilógiának volt premierje és ime most elmondhatok egyet-mást Jászai Mari Elektrájáról.

Igen, Jászai Marié az az Elektra és nem Sofoklesé. Az a jó öreg görög poéta legihlettebb perczében sem álmodta talán, hogy körül-

belül kétezer meg néhány száz után akad majd asszonyszínész, a kit kothurnus, álarcz és hangcső nélkül jár-kél majd Klütemnestra háza előtt és korlátlanul meg önfeledten, a szív legmélyéből kavargja majd fel a bosszut szomjuhozó Elektra szenvedélyeit. Igen. Jászaié az az Elektra és nem Sofoklesé, mert a görög poéta Elektrája férfi volt, bizonyára szépen deklamált és erős hangon kiáltogatta a nagy közönségnek a szavaló leány jajjait: a Jászaié sir, szenved, könnyezik és örül, jajveszékkel és sir a boldogságtól, ugy, a miként azt talán egy modern Elektra — vagy ki tudja? ... talán az se tenné.

És ime önkénytelenül is eljutottam ahhoz, hogy megemlítem ama nevezetes ellentéteket, a melyek Jászai Elektrája körül fölmerültek. A napi lapok legnagyobb része osztatlan elragadtatással beszélt róla és eseménykép regisztrálta, ha Jászai föllép benne a vidéken és olybá tünteti föl a művésznőt, mint a ki csak most érkezett el művészetének tetőpontjára: e lapokkal szemben áll a „Budapesti Szemle“ azt állítva, hogy az a felfogás, a melylyel Jászai Elektrát játsza nem helyes, mert Elektra elkeseredett nő ugyan, a ki ábitja az atyjáért veendő bosszut, de egyszersmind nemes szívű és bosszuvágyának is kegyelet a forrása. Innen van azután, hogy Elektra legerősebb felindulásában sem

hette volna, mintha engedve egy terrorizáló kisebbség fanatizmusának, polgártársaik kiérdemelt bizalmán és becstülésén alapuló befolyásukat a legjobb meggyőződésük szerint nem érvényesítették volna csak azért, hogy ama kilátásba helyezett röhögéstől magukat megkímélik.

Csongrád, 1891. május 2-án.

(S.) Megirtuk már, hogy községünk volt érdemes bírója Piroška István a magán életbe vonult, s munkához szokott tevékenységét a csendes, nyugalmas étellel cserélte föl. Lemondása folytán üresedésbe jött bírói székbe m. hó 28-án a város közházánál egybegyült nagy számú polgárság nagy lelkesedéssel, egyhangulag Herke Ferencz urat, közéletünk e kiváló tettejű, munkás férfit ültette.

A leköszönt bíró működését hosszabban bíráltni nem czélunk, de annyit miudenesre kimondunk, hogy erélyessége és határozott fellépése több esetben eredményre vezetett és hogy igazi jó akarral, menten minden magán érdek istápolásától, önzetlenül működött s e város haladásának érdekében buzgóan fáradozott. Midőn tőle búcsút veszünk, még azon öszinte óhajunknak adunk kifejezést, hogy még sok éven keresztül örvendhessen e város haladásának.

És most a választás fölött érzett örömnünk kifejezést adva, üdvözöljük községünk új bíróját. Ha nem tudnánk is, hogy Herke úr mily áldozatot hozott az által, hogy engedve a községi párt s egyszersmint a város közönsége osztatlan bizalmának, elfogadta e terhes állást, akkor is elismerés illeti őt; mert a bírói állás nem csak terhes és sok időt igénylő hivatal, hanem nagy, személyi és vagyoni felelősséggel járó hivatal is. Már azon körülmény, hogy községünk lakossága immár 21 ezer lelket számlál, elég indok annak igazolására, hogy a bírói állás nehéz hivatal. Hiszen egy nagyobb család kormányzásánál is akad elég baja az „öreg“-nek és többször simogatja tar homlokát az igazság megtalálása

végett, hát még ily nagy számú család fejének, e nagy község bírójának, mennyi ügye-baja akad, melyeknek elintézése komoly megfontolást és kellő körültekintést, tapintatosságot igényel. Az öreg családfő, ha ítélete talán eltér valamennyire az igazságtól, sem gyermekei sem unokái rosszalásától nem tart, mert korlátlanul, saját legjobb meggyőződése szerint intézkedik; de a község bíráját ténykedéséért kérdőre vonják, felelősséggel tartozik.

Habár községünk több jeles képzettségű és nagy szorgalmú tisztviselővel rendelkezik, kiknek tevékeny munkássága tetemesen megkönnyíti a bírói helyzetét, mindazonáltal terhes a bírói állás és épen ezért, mert Herke úr ismerve mindezen körülményeket, enged a nép akaratának és tesz ennek óhajta szerint: köszönet érte már most hivatalba lépése alkalmából. A községi párt, mely zászlóját ma is győzelmesen lobogtatja s melynek jelszava: előre a közügyekért, szerencsésebb választást alig tehetett volna. És éppen ezen ténye által is beigazolja azt, hogy nem magán érdekek szolgálatában áll, hanem egyedüli czélja a város szellemi és anyagi gyarapítása!

Föltétlenül bizunk a város képviselő testületében és különösen az előljáróságban, hogy a bíró urat önzetlen működésében támogatni fogják; mert csak is együttes és jóakarátú működéssel lehet azon terveket megvalósítani, melyek idővel hirdetni fogják e város haladását, és azon munkásságot, melyet egy és más nemes czélok elérése tekintetében kifejtének.

És hogy a folytonos haladás minden téren be fog következni, hatalmas támaszt bírnak szeretett orsz. képviselőnk Dr. Szivák Imre személyében, ki ha folyton nem is lehet közöttünk, de mindenkor éber figyelemmel kíséri működésünket és befolyásával, jó akarátú támogatásával segít bennünket czéljaink elérésében. — Közöttünk van állandóan köztisztvisletben álló főszolgabíránk, ki a folytonos munkásság és a tett embere, kinek buzgalma és jóakarata nagy tényező községünk haladásánál.

Ilyen kedvező körülmények mellett hiszünk és reméljük, hogy a kitűzött czélok elérése végett ott találjuk szeretett bíránkat fiatal tevékenységével a tettek mezején; működésére az ég áldását kérjük.

Ujdonságok

— május 3.

— Május elseje, méltó nevére és a hozzá fűzött reményeknek kifogástalanul megfelelt. Gyönyörű verőfényes tavaszi nap, az első szép nap az évben, kárpotlásul az unalomig hosszú téli hideg, havas napokért. — A természet levetkőzve szibériai jellegét, szabadba csalogatja az embert. A madarak vigdanája áldja az urat és magasztalja jóságáért. — Nem hiányzanak a május-fák sem, itt ott egy kis emléket is függesztett rá a szerelmes szív gyengéd keze. A hajnali órákban Balázsék is kézbe vették a hegedűt és hagyományos módon köszöntötték a várva-várt kedves májust. Csak a szabadba ültetett növényzet nem mutatja az örömet, még a télzord keze most is bilincsben tartja a virágrügyeket. Pedig mily kellemes volna már gyönyörködni május illatos virágaiban.

— Uj előljárósági tagok. id. Piroška István Csongrád város volt bírája, továbbá Szőke Illés 1-ső és Szabó Imre IV ik tanácsnokok lemondását Dr. Cicatricis Lajos főszolgabíró úr elfogadta; ezen állások valamint a II od jegyzői állás betöltése a f. hó 28-án ment végbe. Az e végből tartott közgyűlésen Dr. Cicatricis Lajos főszolgabíró úr elnökölt. A bírói állásra a törvény adta jogánál fogva, 3 jelöltet állított fel: Herke Ferencz, id. Blázsik Mártont és Szabó Sándort. A választó közönség egyhangulag, Herke Ferencz földbirtokost és a „községi párt“ érdemes alelnökét választotta meg. A közgyűlés, az 1-ső tanácsbeli állásra Sarusi Mátyást, Gyánti Palt és Polyák Józsefet, a 4-ik tanácsbeli állásra Máté Imrét, Borbás Józsefet és Lévai Józsefet, a tiszteletbeli tanácsbeli állásra Sági Györgyöt, Nagy Pál Mihályt és Krigler Lajost jelölte. Megválasztottak első tanácsbelivé: Sarusi Mátyás, 4 ik tanácsbelivé: Máté Imre, ki azonban a fizetéses tanácsbeli állást nem fogadta el, ennél fogva nagy többséggel Lévai József, és tiszteletbeli tanácsnokul: Máté Imre választott meg. A jegyzői állásra pályáztak: Holczer Adolf ügyvéd-jelölt, Keviczky Sándor és Kucsera Ferencz. A közgyűlés Keviczky Sándor 16 szavazata ellenében, Holczer Adolf ügyvéd-jelöltet 27

hó bortos, vagy elvadult, hanem csak érzéseitől elragadott királyi nő, a ki sohasem vetkőzik ki nőiességéből . . .

Sokkal szerényebb igényeink e lap hátsó sábjai, sokkal kisebb szabású az én tudásom, semhogy megkísérteni is merném annak kutatását, hogy melyik párt itél elragadtatásában és melyik tulságos ridegen. Annyi bizonyos, hogy a közönség tódul a színházba; Budapestten hetekkel előbb kelnek el a jegyek Elektra-hoz és megrendülés nélkül nem nézheti végig Jászai ábrázolta kinokat és örömeiket senki sem. Csak hogy az a kérdés; nem éppen azokban az erős színekben kell e a nagy közönségnél konstatálható hatást keresni, a melyeket a „Budapesti Szemle“ tulságosan is élesnek talál? . . . Nem tudom és nem merném nézetemet azzal a nagy művészettel összemérni, a melynek hódolattal eltelt bálmulója vagyok évek óta; de valószínű, hogy itt is a közepen van az igazság és egy csekélykét elvéve a napilapok határtalan elragadtatásából, egy csekélykét a „Budapesti Szemle“ rideg kritikájából, megtalálná az ember az arany igazságot.

De legyen a dolog bármikép, annyi bizonyos, hogy Jászai Elektra páratlan alkotás a magyar színészet történetében és a realismus, a magyar színpadon ebben élte meg első és talán páratlan diadalát. Már maga az a külső, a melyben megjelen, áldozattal teljes hódolata a realistikus iránynak; feketében lép föl, hanyagon, szinte rongyosan van öltözve, nem fésülködött, haja kőzosan csüng vállaira; arcza sápadt, magatartása pongyola és feldult; csupa fájdalom, csupa tehetetlen bosszú. Így dülöngél az ajtó félfájához támaszkodva és

demonstrál pompaúzó anyja ellen, mikor ez lefordja magatartásáért s mire ő azzal felel, hogy daczosan leül a palota lépcsőjére és össze kuporodik bujában.

Hanem e jelenet és hozzá számítva még azt a másikat, a mikoron testvére Krüzothemis megjelen, hogy áldozni hívja apja sírjára csak arra való, hogy színezzé fájdalmát és jósló éji madárnak a melynek vér kell, a maga anyja vére. A kitörés, az Elektra előadás legmegrőbb jelenete akkor kezdődik, a mikoron átadják neki Orestes állítólagos hamvait. Leborul a drága hamvakat rejtő kegyeletes tárgy fölé és előtte térdelve beszélget vele halkán, nagyon halkán; mintha a hir, hogy Orestese nincs többé, elvette volna a hangját. Csak térdel előtte, cirógatja, öleli az urnát — és nincs hallgató a ki ne könnyezne. És ebből a hangja vesztett beszélgetésből, ebből az elfojtott hangú suttogásból belebeszéli magát egy iszonytató zokogásba, a melyben a szavakat végre csak tagozva halljuk, elkeverve fuldokló csuklásokkal. Zokogása valami rendkívüli; meg van benne minden frázis az egyszerű élrezenyedéstől a halk zokogásig, a gyermek gügyögése, vontatott, a panaszos, a félig érthető szavak összekeveredése . . . Közben fuldokolva kap egyszerre a torkához szakadozott jajgatást hallatt és tépi hajfűrteit.

És ennek a nagyszerű megrendítő elsiratási jelenetnek ott van a kontrasztja abban a jelenetben a mikoron megülelheti az elsiratott Orestest. Ez az öröm megható, bájos, kedves, könnyekre fakaszt és azt hiteti a hallgatóval: szegény Elektra fájdalomtól elgyötört szíve most törött meg mikoron az öröm járta át! . . . Midőn Orestest fölismeri, kar-

jaiba zárja, még egy kissé eltolja, igazgatja, hogy jobban nézhesse. Azután elereszti tánczra perdül, nyakába ugrik néhány társnőjének és megforgatja őket pajkos kicsapongó örömeiben.

Az örömnök egy másik formáját mutatja a mikoron a paedagógot is fölismeri. Gyönyörűen kombinálja itt az öröm érzelmeit az óvatossággal. Fél, hogy Klütemnestra kilép a palotából és rajta kaphatná, hogy kikkel van; nem áll hát a nevelő mellé; nem úgy tesz, mintha bizalmas beszélgetésben állnának, hanem csak messziről cirógatja a nevelő kezeit. Majd megfedelkezik helyzetéről és leborul előtte.

Jellemzetes, megkapó mindenütt; egész valóját a tragikus hang és stílus veszi át. Minden jelenetében csak a karakterisztikust, az igazat kapja meg, a többi mellékes. Minden mozdulata plasztikus és tulságosban is olyan mozdulatokat meg állásokat vált, mintha a legplasztikusabb gipszfigurákról leste volna el. És hol könyörög, hol hizeleg, kér, panaszkodik, sir, majd pedig duzzog, haragszik szárnyra engedi féktelen dühét, lesújt és összezúz úgy, hogy a hallgató azt hiszi, Jászai tulajdonképen kifejezéssel teljes zenei recitativákban szavalja Elektraját.

Dr. Berényi Pál.

szavazattal Csongrád város II-od jegyzőjévé választotta. Éljenek új az előjárók!

— **Igazgatói állás egyesítése.** A közs. iskolaszék ápril hó 26-án megtartott ülésében Gassich Lajos elemi iskolai igazgató tanító, hajlott korára való hivatkozással, igazgatói állásáról lemondott. — A közs. iskolaszék tekintettel az előadott okokra és különösen arra, hogy a tanítók nagy száma mellett az igazgatói teendőket ellátni oly egyéntől, ki e mellett még heti 20 órai tanítással van elfoglalva, kívánni nem lehet, ennél fogva Gassich Lajos lemondását elfogadta, a polgári és elemi iskolák igazgatóságát egyesítette, az igazgatósággal Farkas Béla heti óráinak számát legfőleg 10 órában állapította meg. Az iskolaszék ezen határozata jóváhagyás végett a kir. tanfelügyelőséghez beterjesztett. Részünkről helyesléssel fogadjuk az iskolaszéknek a tanügy haladását célzó intézkedését.

— **Majális.** A helybeli intelligens ifjúság a múlt évben rendezett majális sikere által buzdítva, e hó közepén hasonló mulatságot fog az arany szigeten rendezni. — Az előkészületek már javában folynak.

— **A csongrádi izr. nőegylet** f. hó 25-én tartotta meg rendes évi közgyűlését. A hozzánk beküldött titkári jelentésből olvashatjuk, hogy a derék egylet szépen megfelel hivatásának, a mennyiben a lefolyt évben jótékony célra 220 frtot fordított. Tekintve az egylet tagjainak csekély számát, s ebből kifolyólag szerény jövedelmét, nemes működésért hálás elismerést érdemel. — Ugyanez alkalommal elhatározta a közgyűlés, hogy Weisz Sámuelné úrnőt, aki az egyletnek 17 év óta elnököje, eredménydús működéséért, hálájának és elismerésének jeléül disztagjává választja meg, a mi a jelen volt egyleti tagoknak nagy lelkesültsége mellett meg is történt. Az erről vonatkozó jegyzőkönyvi kivonatot vasárnap adta át Weiszné úrnőnek egy küldöttség Dr. Sebők, a nőegylet ügybuzgó titkárának vezetése alatt. A nőegyletnek ez volt a 25-ik éves közgyűlése s így egész esendben, minden feltűnés nélkül megtartott jubileuma is. — Üdvözljük ez alkalomból a derék egyletet, s kívánjuk, hogy a jótékony terén ezentúl is ily önzetlen buzgósággal működjenek.

— **A pénzügyminiszter** rendelete folytán már megkezdődött az egyéni adó-leszámlálás, melynek vezetésével Gajer Elek állami adótárnok van megbízva.

— **A tüzoltó-egyesület** végleges megalkotása céljából Dr. Cicatricis Lajos főszolgabíró úr pünkösdi vasárnapján fogja a gyűlést megtartani.

— **Hymen.** Farkas Mór a csongrád-sövényházi ármentesítő társulat előnyösen ismert mérnöke május 4-én esküszik örök hűséget a kedves és szép Grünvald Gizella kisasszonynak. Tartós és zavartalan boldogságot kívánunk az ifjú párnak!

— **Új kávéház.** Ez is haladásra mutat. Schvarcz Ignác úr e napokban nyitotta meg a főtéren, saját házában ujonnan berendezett kávéházát. Az izléses berendezés már maga elég ajánlat. Az izletes, jó ételek és kifogástalan jó italok pedig arra vallanak, hogy a kávéház szakavatott tulajdonos kezei-ven van.

— **Új miniszteri biztos.** A földmívelésügyi miniszter azon pestmegyei és kecskeméti vidéki belvizek szabályozására, melyek Csongrád megye területére átömölve, itt a Tisza medrébe rendes lefolyást nem találnak, Terey Imre min. titkárt nevezte ki miniszteri biztosul. Az új min. biztos mellé pedig műszaki tanácsossá Róck Iván kir. főmérnök lett kirendelve.

— **Tudomásul.** A kereskedelmi miniszter a posta- és távirahivatalok által magánfeleknek adható felvilágosítások tárgyában

a következő figyelmeztetést adta ki: Tapasztaltam, hogy hirlap szerkesztőségek, pénzintézetek, egyletek, ügynökök és más magánfelek a posta- és távirahivataloktól bizonyos egyének hitelképességére vonatkozó, vagy statisztikai és egyéb adatok közlését kérik. Minthogy a posta- és távirahivatalok magánfeleknek csak a posta- és távirada-kezelési szabályokra, illetve a magát igazoló magánfél saját küldeményére nézve adhatnak felvilágosításokat: figyelmeztetem a közönséget, hogy a posta- és távirahivatalokhoz kizárólag az imént megjelölt ügyekben forduljon felvilágosításért, mert egyéb tárgyú megkeresésekre a postahivatalok választ nem adhatnak.

— **Szerkesztő nélkül.** S. Z. Kovács Pál, visszalépett a „Csongrád megye” című lap szerkesztőségétől, mint a „Szentés és Vidék”-ben megjelent nyilatkozatából kilátszik, ezen lépésre azért határozta el magát, mert a lap kiadótulajdonosa Stark Nándor revolver-zsurnaliztika üzésére akarta felhasználni.

— **(Amerikai kortes-magyarság.)** Egy chicagói lap harmincöt nyelven korteskedik Harison Carter polgármesterjelölt mellett. A többi között muszkál, lengyelül, litvánul, csehül, zsidó-németül, hollandusul, svédül, norvégul, dánul, törökül tatárul, örményül, arabul, japánul, kínaiul, volapükül, görögül, latinul és héberül lelkesíti a polgárokat, hogy szavazatukat okvetetlen Harison urra adják. Magyarul így korteskedik az amerikai lap: „*Éljen Harison Carter!* Városunk legjobb egyike! Ne keres más; Chicago város majorja csak ő lehet; kitiante magát éveken keresztül mint városung vezetője! Ő fogadja el a külföldieket tiszta barátsággal és feláldozó hazafysággal. Nem találhatunk job polgármestert a világhiállítás idejének, mint Harrison't, a ki szónoklatosságán kívül oly sok fényes tulajdonsággal bír, hogy ő városuukat a kiállítás alkamánál a legjobb körülmények alatt befogja — mutatni a bel — és külföldy népekhez. —” Hogy ennek az ékes magyarsággal megírt kortes-reklámnak milyen sikere leszen, még a jövő titka.

— **A szentesi kaszinó közgyűlése.** Mint a „Szentés és Vidék” írja. A szentesi kaszinó a m. hó 26-án tartotta rendkívüli tisztújító közgyűlését a tagok eddig még soha nem tapasztalt nagyszámu részvétele mellett. Mintegy 90 kaszinói tag gyűlt össze, holott máskor alig lehetett összehozni a határozatképes számot. A közgyűlést Kiss Zsigmond elnök nyitotta meg, kérve, hogy annak vezetésére ad hoc elnököt válasszanak. Ilyenül Hoffer Antal kir. közjegyző, ideiglenes jegyzőül Mátéffy Ferencz dr. lett megválasztva. Ezután Kiss Zsigmond fejtegette azt a kényszerűséget, mely őt a választmány többi tagjaitól különvált útra vezette s egyúttal megköszönve az egylet eddigi bizalmát, kijelenté, hogy egyszer-mindenkorra lemond az elnöki tisztról. Utána Schlesinger Károly dr. indítványozta a jelenlevők lelkes éljenzése közt, hogy a közgyűlés jegyzőkönyvileg fejezze ki elismerését, tiszteletét és szeretetét a lemondott tisztviselő és választmányi tagok iránt; fejezze ki jegyzőkönyvileg, hogy eddig követett eljárásukat és így azt is, hogy lemondottak, helyesli és jóváhagyja s hogy ez annál nyilvánvalóbb legyen, indítványozza végül, hogy a bekövetkező választásnál egyhangúlag a leköszönt vál. tagokat válasszák meg újból. Indítványa egyhangúlag lett elfogadva, úgy Joó Károlyé is, ki a lelépett elnöknek indítványozott a kaszinó körül szerzett, valóban bokros érdemeiért jegyzőkönyvi köszönetet. Az ezután következő szavazásnál elnökké Fekete Márton s az elnökön kívül leköszöntek mind újból megválasztottak az összes szavazatokkal 5 ellen.

— **A fűszerkereskedők orsz. értekezletének** előkészítő bizottsága a következő sorok közlésére kérte fel lapunkat: A vasárnapi munkaszünetre vonatkozó, várva várt törvényhez kiadott rendelettervezet, a fűszer-

kereskedőket a törvény jótéteményei alól kizárja, és így összes pályatársaink között csakis mi maradunk továbbra is rabjai üzletünknek. Ezt törvényes uton lehetőleg megakadályoznunk, önmagunk és családunk iránt tartozó szent kötelességünk! Velünk érző kartársainkat tehát tisztelettel meghívjuk a f. évi május hó 10-én tartandó országos értekezletre, melynek célja: küldöttség által, a kereskedelmi miniszter ur ó nagyméltóságához beadandó kérvény útján, a vasárnapi munkaszünetnek reánk fűszerkereskedőkre való kiterjesztést is kieszközölni. Vidéki kartársainkat fölkérjük, hogy mindenütt erre vonatkozó mozgalmat indítva, kebelükből 2—3 képviselőt küldjenek az értekezletre, de azokat még e hó 7-ig a bizottságnál bejelenteni sziveskedjenek, fővárosi kartársainkat pedig minél számosabb megjelenésre kérjük föl, hogy akarattunk egyöntetisége számban is kitűnve, a sikerhez való kilátást növelje. Iroda: VI. kerület. Uj-utca 9. Kereskedő ifjak önségélyző egyesülete.

CSARNOK

A kolozsmonostori romnál.

Körülötted az örökifjú természet
Hervad és virágzik, — tarka réten.
Kis felhők futó árnyéka kél és tűnik...
Romjaidban csak te állsz sötéten.

Halmodnak tövében az avar sárgán nő;
A madárdalt s a Szamos csergését
Bus eelhód nem adja vissza, — mint a napfény
Termeid homályán — elenyészik.

A sötét, nagy ürben rég elhunyt lakóid,
Mint egy — egy hideg szellő köszöntnek.
Ők már szétesztlottak a nagy természetben...
Ez lesz vége minden nagy, s dicsőknek. —

Honnan kiemelt halandókéz: a porba
Viszszatérzs te is... Rákoczyt láttad
Itt elesni; oszlopja elfog porladni...
Emlékét, mely örzi, csak egy súlyos bánat.

A multakba vágyva, lelkeim elfogodik
Mélységében az emlékezetnek.
Szomorú a mult, de a jelen virági
Az emlékezet varázsán kelnek.

* * *

Te oldd föl e varázst monostori szép völgy!
Sovárgva nyílnak e karok
Feléd — virágaid szelid mosolya hiv...
Ah, most örülni akarok!

KALDORNÉ, VIGH RÓZSA.

Színművészet.

A mult csütörtökön B. Polgár Gyula nemzetközi jellemkomikus tartott előadást a népkerti szinkörben közepes számú, de válogatott közönség előtt. — Két óra alatt 40 különböző alakot mutat be, bámulatra méltó utánzási képességgel, virtuozitással. Csupán az arczjáték és beszéd hatalmával varázsolja elénk a különböző alakokat s mindegyik oly természetes, oly élethű, mint azokkal az életben lépten-nyomon találkozhatunk.

Előadása 3 részből állott. Az első részben, mint színész jelen meg előttünk, bemutatva a különböző szerepköröket. — Mint lyrái szerelmes, drámai hős, intrikus majd mint komikus egyaránt kitűnő. Bemutatja a komikumnak különböző fajait, (burleszk, szalón,) majd mint jellemkomikus a különböző jellemeket tünteti fel. Bemutatja a bécsi németet, a budapesti börziánert, a württembergi svábot, a lengyel zsidó szokásaikban, dialectusaikban. Majd a „Képeddel alszom el” kezdetű dalt a különböző zeneszerzők szellemében adja elő oly ügyesen, hogy rögtön

ráismertünk az illető szerző legjellemzőbb tulajdonságaira.

A második részben a különböző jellemeket nemzetiség szerint mutatta be. Érdekes volt a harmadik rész is, melyben a színpadi gyors alakítást mutatta be. I. Napoleon, Bismark, I. Vilmos, Petőfi, gr. Batthyányi, Bem, Kossuth Lajos egy pillanat alatt állottak előttünk, oly frappans hasonlatossággal, mely méltán keltette fel bámulatunkat. Hosszas és gondos tanulmány eredménye Polgárnak bemutatott alakítása. Tökéletesebbet, jobbat már nem is nyújthatott. Minden egyes alak a legapróbb nuance — ig a leggondosabban kiszínezve. S a mi a legfőbb érdeme, hogy folyton szellemes, soha sem válik draszticussá, úgy hogy a legkényesebb izlést is kielégítheti.

Az előadás sikere a lehető legnagyobb volt. — A közönség szünni nem akaró folytonos tapsban adott kifejezést tetszéseinek, mit Polgár meg is érdemelt, mert kitűnő játékkal folytonos derűtségben tartá a közönséget, oly élvezetes estélyt szerezve a jelenlétnek, minőben valóban felette ritkán lehet részünk.

Közgazdaság.

A magyar-francia biztosító részvénytársaság Beniczky Ferencz ur ő méltósága elnöksége alatt f. é. április hó 18-án tartotta közgyűlést. Az előterjesztett igazgatósági jelentésből a következő figyelemre méltó adatokat közöljük. A díj- és illeték bevétel a tüzbiztosítási ágazatban 4,030,072 forintra; a jégbiztosítási ágazatban 507,080 forintra; a balesetbiztosítási ágazatban 47,211 forintra; az életbiztosítási ágazatban 792,907 forintra; az összes díjbevétel 5,377,271 forintra tagott. Viszontbiztosítási díjakra valamennyi ágazat-

ban kiadott 1506636 forint; károkért kifizetett a tüzbiztosítási 2,306,021 forint; a jégbiztosítási 482,822 forint; a balesetbiztosítási 4,920 forint; az életbiztosítási 186,812 forint; összesen 2,975,655 forint. Az intézet bevételei a társasági hazak jövedelméből, kamatokból, értékek utáni nyereségből és kölöntele bevételeiből 308,952 frtra ruhtak; az intézet tartalékai 4,923,073 forintot tesznek. A díj-kötelezvénytárcza 7,784,680 forintot tartalmaz. A biztosítási tőke és járadék (életbiztosítási osztály) 19,076,764 forintot képvisel. Az intézet fennállása kártérítések fejében készpénzben ötven millió forintnál többet fizetett ki.

A 35,054 forintot tevő tiszta nyereség nem osztatik el, hanem 32,240 forint kétes követelések tartalékálapja létesítésére fordítatik, és 2,814 forint új számlára átvitetik.

A társaság biztosítéki tőkét az évi díjbevétel hozzászámításával 11,752,460 frtra ruhtak.

Az angol módszer szerinti 10 kros heti díju életbiztosítások meghonosítása által az intézet tényleges szükségletnek felelt meg és azzal főleg kevésbé mólos néposztálynak alkalmat nyújtott az életbiztosítás áldásaiban való részesedésre.

Örömmel constatálják a közgyűlés élé terjesztett számadásokról és jelentésekről, hogy ezen hazai intézet üzlete szép eredményekkel biztató felvirágzásnak indul és hogy az elmúlt 1890 évben, mely különösen a hazánkban működő biztosító intézetekre nézve válságosnak mondható, a mostoha viszonyok és az elemi csapások daczára ily szép eredményt tudott felmutatni, mely eredmény legnagyobb részben az igazgatóság erőyes, takarékos és szolid üzletvezetésének köszönhető.

Cőzhajózási menetrend.

Szolnokról Szegedre kedden, csütörtökön, szombaton d. u. 3 órakor.

Csongrádról Szegedre szerdán, pénteken, vasárnap reggel 4 órakor.

Szegedről Szolnokra: hétfőn, szerdán, és pénteken d. u. 3 órakor.

Csongrádról Szolnokra: kedden, csütörtökön és szombaton reggel 4 órakor.

VASUTI MENETREND.

Csongrádról indul — d. e. — —	9.—
K.-Kis-Szállásra érkezik.	9.52
Félegyházára " " — — — —	10.29
Szegedre ind. (sz. v.) — — — —	11.27
Szegedre érkezik — — — —	12.57
Budapestre ind. (gy. v.) — — — —	12.07
Budapestre érkezik. — — — —	2.19

Csongrádról ind. — d. u. — —	2.15
K.-Kis-Szállásra érkezik.	3.01
Félegyházára " " — — — —	3.36
Szegedre ind. (gy. v.) — — — —	4.01
Szegedre érkezik. — — — —	4.59
Szegedre ind. (sz. v.) — — — —	4.47
Szegedre érkezik. — — — —	6.37
Budapestre ind. (sz. v.) — — — —	4.43
Budapestre érkezik. — — — —	8.30

Budapestről ind. (sz. v.) d. e. — —	7.45
Félegyházára érkezik. — — — —	11.22
Csongrádra ind. — — — —	12.15
K.-Kis-Szállásra érkezik. — — — —	12.48
Csongrádra — — — —	1.31
Szegedről ind. (sz. v.) — — — —	11.01
Félegyházára érkezik. — — — —	2.01
Csongrádra ind. — — — —	12.15
Csongrádra érkezik. — — — —	1.31

Budapestről ind. (sz. v.) d. u. — —	12.10
Félegyházára érkezik. — — — —	4.42
Budapestről ind. (gy. v.) — — — —	1.40
Félegyházára érkezik. — — — —	4.—
Csongrádra ind. — — — —	4.55
K.-Kis-Szállásra érkezik. — — — —	5.53
Csongrádra — — — —	6.18
Szegedről ind. — — — —	3.—
Félegyházára érkezik. — — — —	4.33
Csongrádra ind. — — — —	4.55
K.-Kis-Szállásra érkezik. — — — —	5.53
Csongrádra érkezik. — — — —	6.18

Felelős szerkesztő: Éder János.
Kiadótulajdonos: Schwarcz Sándor.

KÁVÉHAZ és VENDÉGLŐ

MEGNYITÁS.

Tisztelettel van szerencsém Csongrád és vidéke nagyérdemű közönségének tudomására hozni, miszerint helyben a főtéren, saját házamban a mai kor kivánalmainak megfelelően berendezett kávéházat és vendéglőt nyitottam. Midőn a tisztelt közönséget erről értesíteni szerencsém van, egyszersmind kérem becses látogatásaikat. Jó ételekről és kifogástalan jó italokról gondoskodva van.

Kényelmesen, és a kor igényeinek teljesen megfelelően berendezett

VENDÉGSZOBÁKKAL,

mindig szolgálhatok.

Csongrádon, 1891. május 1.

tisztelettel:

Schwarcz Ignác

kávéház tulajdonos.